

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.В. Поляков
« ____ » _____ 2018 р.

УЗГОДЖЕНО

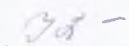
Проректор

з науково-педагогічної роботи

_____ В.А. Куземко
« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста)
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Освітня програма - Українська мова та література

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й іноземної філології
та мистецтвознавства
від «30» січня 2018 р. протокол № 6

Голова вченої ради (проф. І. С. Попова)

Дніпро
2018

Укладачі програми:

1. Ковальчук М. С., доцент, завідувач кафедри української мови
2. Шаф О. В., доцент кафедри української літератури

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри (кафедр):

1. української мови від «24» січня 2018 р. протокол № 5

Завідувач кафедри _____ (Ковальчук М. С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

2. української літератури від «22» січня 2018 р. протокол № 7

Завідувач кафедри _____ (Олійник Н. П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю (напрямом підготовки)

035 Філологія (спеціалізація 035.01 Українська мова та література)

від «25» січня 2018 р. протокол № 5

Голова _____ (Писаренко Н. Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше 40 балів за шкалою від 0 до 100 балів.

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.01 Українська мова та література (Освітня програма відсутня) містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки 035 Філологія, спеціалізація 035.01 Українська мова та література:

1. Сучасна українська мова;
2. Історія української літератури.

II ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

1. Сучасна українська мова

Розділ 1. Лексика і фразеологія

Тема 1. Сучасна українська мова як об'єкт наукового вивчення.

Українська літературна мова як унормована й опрацьована форма загальнонаціональної мови; її писемна й усна форми. Літературна мова і діалекти.

Тема 2. Формування української літературної мови на основі середньо-наддніпрянських говорів. Народно-розмовна основа мови творів І.Котляревського.

Тема 3. Роль Т. Шевченка у створенні лексичних, фонетичних і граматичних (морфологічних, синтаксичних) норм української літературної мови.

Тема 4. Слово як лексична одиниця. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, її відношення до лексикографії, семасіології та етимології. Слово і поняття.

Тема 5. Слово в лексичній системі сучасної української мови. Основні властивості слова як значущої одиниці мови. Типи лексичних значень слів. Лексичне значення окремого слова. Однозначні слова, слова-терміни, багатозначні слова. Розвиток лексичного значення слова. Семасіологія як наука про семантичну структуру слова.

Тема 6. Синоніми в сучасній українській мові. Перифрази (парафрази) й евфемізми як види синонімів. Синонімічні ряди. Джерела синонімії. Синоніміка в граматиці.

Тема 7. Поняття омонімії. Основні типи омонімів: лексичні, морфологічні, словотворчі, синтаксичні. Походження омонімів. Міжмовні омоніми. Стилїстична функція омонімів; каламбури і каламбурні рими.

Тема 8. Пароніми в сучасній українській мові. Поняття паронімії. Використання слів-паронімів.

Тема 9. Антоніми в сучасній українській мові. Поняття антонімів. Словникові і текстуальні антоніми. Стилїстичне використання антонімів.

Тема 10. Склад української лексики з погляду її походження. Різні шари української лексики щодо її походження та їх історична зумовленість. Спільнослов'янська і спільносхіднослов'янська лексика, специфічно українські слова, старослов'янська та іншомовна лексика. Необхідність боротьби із зайвими іншомовними елементами. Інтернаціоналізми та їх ознаки.

Тема 11. Стилїстичні шари лексики. Лексика загальноновживана і специфічна: побутова, виробничо-професійна, науково-термінологічна, ділова. Емоційна лексика в сучасній українській літературній мові. Негативне й позитивне забарвлення слів. Слова поетичної та дитячої мови.

Тема 12. Склад української лексики з погляду її вживання. Лексика загальнонародного вживання. Лексика, у своєму вживанні обмежена територією (діалектизми), соціальним середовищем (професіоналізми, арготизми).

Тема 13. Лексика сучасної української мови з погляду її активного і пасивного складу. Неологізми і застарілі слова. Історизми, різні види архаїзмів як шари пасивного складу. Розширення і збагачення словникового складу у зв'язку зі змінами в житті народу. Принцип лексикологічного і семасіологічного аналізу слова.

Тема 14. Поняття *фразеологізм* і *фразеологія*. Типи фразеологізмів, їх джерела. Етимологія деяких фразеологізмів. Синоніміка фразеологізмів та слів. Використовування фразеологізмів у різних стилях літературної мови. Функція фразеологізмів у художньому стилі. Шляхи та засоби поповнення сучасної української лексики і фразеології у зв'язку з економічним, політичним і культурним розвитком країни.

Тема 15. Лексикографія та її завдання. Енциклопедичні й філологічні словники. Типи лінгвістичних словників. Відомості про лексикографічну роботу в Україні. Аналіз словників. Тлумачні словники. Термінологічні двомовні словники. Словник української мови; Етимологічний словник української мови; розгляд словників мови окремих письменників (Т. Шевченка, І. Котляревського та ін.). Розгляд фразеологічних словників. Лексикографічна робота в Україні сьогодні.

Розділ 2. Фонетика і фонологія

Тема 16. Фонетика та її предмет. Система фонем сучасної української літературної мови. Голосні; фонемі сучасної української мови та їх класифікація. Артикуляційна та акустична характеристика українських голосних фонем української літературної мови.

Тема 16. Приголосні фонемі сучасної української літературної мови та їх класифікація. Артикуляційна й акустична характеристика українських

приголосних фонем у їх головних виявах. Варіанти приголосних фонем сучасної української літературної мови. Подовжені приголосні в сучасній українській літературній мові.

Тема 17. Науково-лінгвістична транскрипція українських текстів. Завдання науково-лінгвістичної транскрипції та її типи: фонематична (фонологічна), фонетична транскрипції.

Тема 18. Зміни звукового складу слів у мовному потоці. Явища асиміляції, дисиміляції, спрощення в групах приголосних. Поділ асиміляції на типи: за напрямом, за обсягом, за характером змін в артикуляції приголосних. Дисиміляція приголосних та її поділ - за напрямом і за характером змін в артикуляції приголосних. Спрощення груп приголосних у сучасній українській літературній мові.

Тема 19. Чергування фонем у сучасній українській літературній мові, відмінність чергування фонем від комбінаторних і позиційних звукозмін у мовному потоці (чергування варіантів).

Тема 20. Сучасний український правопис.

Розділ 3. Морфеміка і словотвір

Тема 21. Словотвір як учення про структуру слів і закони їх утворення. Місце словотвору в системі науки про мову. Словотвірна будова слова.

Тема 22. Поняття морфеми та її звукові варіанти. Структурні типи основ: непохідна (коренева) і похідна; зв'язана основа. Зміни в структурі слова. Спрощення. Перерозклад. Ускладнення. Основні способи творення слів: афіксальні, лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний, складноскорочення (абревіація). Принципи словотвірного аналізу слова.

Розділ 4. Морфологія

Тема 23. Морфологія як учення про граматичні форми слова і граматичні категорії. Лексичне і граматичне значення слова. Способи вираження граматичних значень в українській мові. Граматична форма і граматична категорія.

Тема 24. Частини мови в українській мові. Питання про частини мови та їх класифікацію в мовознавчій літературі. Принципи виділення частин мови. Слова самостійні і службові. Питання про безособово-предикативні слова (слова «категорії стану») та модальні слова в сучасних класифікаційних схемах.

Тема 25. Іменник. Визначення іменника як частини мови, його граматичні категорії та синтаксична роль. Семантичні групи іменників та їх граматичні особливості.

Тема 26. Категорія роду. Поділ іменників за родами. Зв'язок граматичної категорії роду з поняттям про істоти і неживі предмети. Відсутність категорії роду у множинних іменників. Граматичний рід абревіатур, іменників іншомовного походження та окремих власних назв. Іменники так званого спільного роду. Подвійні форми іменників одного роду. Хитання в граматичному роді іменників.

Тема 27. Категорія числа. Значення категорії числа. Іменники, що мають тільки форми однини або тільки множини. Залишки форм двоїни (у значенні

множини) в сучасній українській мові та народних говорах. Роль наголосу у вираженні категорії числа.

Тема 28. Категорія відмінка. Значення категорії відмінка. Система відмінків у сучасній українській мові. Основні значення відмінків. Способи вираження значень відмінка, роду і числа в іменниках, що не мають форм словозміни.

Тема 29. Відмінювання іменників. Поділ на відміни та групи. Формування сучасних відмін іменника. Система парадигм в однині і множині. Зауваження до окремих відмінкових форм іменників. Іменники, які в сучасній українській мові перебувають поза чотирма відмінами. Особливості відмінювання українських і неукраїнських власних назв (прізвищ, топонімів). Відмінювані і невідмінювані аббревіатури.

Тема 30. Прикметник. Формування прикметника як частини мови. Визначення прикметника. Морфологічні особливості й синтаксична роль. Граматична залежність категорії роду, числа і відмінка прикметників.

Тема 31. Групи прикметників за значенням. Прикметники якісні і відносні. Якісні прикметники. Категорія співвідносної міри якості предмета, ступені порівняння якісних прикметників.

Тема 32. Відносні прикметники. Внутрішня класифікація відносних прикметників: власне відносні, присвійні і порядкові.

Тема 33. Перехід прикметників з однієї семантичної групи в іншу. Перехід відносних і присвійно-відносних прикметників у якісні.

Тема 34. Відмінювання прикметників. Залишки нечленних та нестягнених членних форм прикметників у сучасній українській мові, сфера їх уживання. Тверда і м'яка групи відмінювання.

Тема 35. Числівник. Формування числівника як частини мови. Питання про місце числівників у системі частин мови. Визначення числівника.

Тема 36. Поділ числівників за значенням. Означено-кількісні і неозначено-кількісні числівники. Групи означено-кількісних числівників. Поділ числівників за будовою. Числівники прості, складні і складені. Морфологічні особливості числівників. Відмінювання числівників різних груп. Синтаксичні особливості числівників.

Тема 37. Займенник. Формування займенника як частини мови. Місце займенника в системі частин мови. Визначення займенника. Особливості граматичних категорій займенника. Відсутність категорій роду і числа в окремих групах займенників. Нерозчленованість основи та флексії. Суплетивні форми займенників.

Тема 38. Поділ займенників за значенням. Групи займенників, займенники співвідносні з іншими частинами мови. Відмінювання займенників. Короткі історичні пояснення про утворення окремих форм займенників.

Тема 39. Дієслово. Визначення дієслова. Основні граматичні категорії і форми дієслова. Синтаксична роль дієвідмінюваних і недієвідмінюваних дієслівних форм. Інфінітив.

Тема 40. Категорія часу, значення та вживання форм теперішнього, минулого, давноминулого й майбутнього часів в українській мові. Утворення форм теперішнього, минулого й майбутнього часів.

Тема 41. Категорія особи. Значення й граматичні способи вираження категорії особи. Зауваження до окремих особових форм. Безособові дієслова.

Тема 42. Категорія способу. Значення та вживання дійсного, умовного та наказового способів. Утворення форм умовного й наказового способів.

Тема 43. Категорія виду. Способи творення видових форм. Видові пари дієслів. Одновидові дієслова.

Тема 44. Категорія перехідності /неперехідності. Зворотні дієслова в українській мові.

Тема 45. Категорія стану. Значення категорії стану. Форми активного і пасивного станів дієслів української мови та їх утворення.

Тема 46. Типи дієвідмінювання. Дієслова 1 та 2 дієвідмін. Атематичні дієслова. Розрізнення дієвідмін за морфологічними ознаками інфінітива. Структурні класи дієслів. Утворення дієслівних форм від основи теперішнього часу та від основи інфінітива.

Тема 47. Дієприкметник. Різні погляди на дієприкметник. Формування дієприкметника. Дієприкметник як атрибутивна форма дієслова. Морфологічні особливості і синтаксична роль дієприкметника. Активні і пасиви дієприкметники та їх утворення. Безособові форми дієприкметникового походження на -но, -то та їх синтаксична роль.

Тема 48. Дієприслівник як вербальна форма дієслова. Синтаксична роль дієприслівника. Творення дієприслівників.

Тема 49. Прислівник. Визначення прислівника. Лексичне значення, морфологічні особливості і синтаксична роль. Групи прислівників за значенням. Групи прислівників за походженням. Прислівники мотивовані і немотивовані. Ступені порівняння прислівників. Емоційно забарвлені прислівники. Наголос у прислівниках.

Тема 50. Частка. Визначення частки, функція часток у мові. Групи часток за функціями. Формотворчі й словотворчі частки. Місце часток у реченні.

Тема 51. Прийменник. Визначення прийменника. Будова прийменників. Утворення прийменників від інших частин мови. Значення і вживання прийменників. Основні значення, що їх виражають прийменникові конструкції. Синонімічні прийменникові конструкції.

Тема 52. Сполучник. Визначення сполучника. Поділ сполучників за походженням і будовою. Сполучники підрядності і сурядності. Сполучники і сполучні слова.

Тема 53. Вигук. Визначення вигука. Групи вигуків за значенням, вживанням. Групи вигуків за походженням. Перехід самостійних слів і словосполучень у вигуки. Звуконаслідувальні слова.

Тема 54. Перехідні явища в системі частин мови, чинники, що зумовлюють процес переходу в системі частин мови. Явища субстантивзації, ад'єктивзації, прономіналізації, вербалізації, адвербіалізації.

Розділ 5. Синтаксис

Тема 55. Предмет синтаксису. Словосполучення і речення як синтаксичні одиниці. Розділи синтаксису.

Тема 56. Словосполучення як синтаксична одиниця. Змістові та структурні ознаки словосполучення. Словосполучення і речення. Питання про відношення фразеологічних, сурядних і предикативних сполучень до словосполучення.

Тема 57. Синтаксичні зв'язки в словосполученні; узгодження, керування, прилягання, кореляція та їх різновиди.

Тема 58. Речення як основна синтаксична одиниця. Комунікативна функція речення. Ознаки речення. Речення і судження.

Тема 59. Типи речень у сучасній українській мові. Типи речень за метою висловлювання (за функцією): розповідні, питальні та спонукальні. Речення стверджувальні та заперечні. Змістові, структурні та інноваційні їх особливості. Окличні речення як засіб вираження експресії.

Тема 60. Типи речень за будовою: а) двоскладні та односкладні; б) непоширені й поширені; в) прості й складні.

Тема 61. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Підмет простий і складений. Способи їх вираження. Типи присудків: простий, складний, складений. Способи їх вираження. Види зв'язок і призв'язкових слів у складених присудках. Особливості узгодження присудка з підметом.

Тема 62. Односкладні речення. Огляд розробки питання про односкладні речення. Типи односкладних речень. Означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові речення. Безособові речення. Інфінітивні речення. Номінативні речення. Вокативні речення.

Тема 63. Питання про слова-речення та їх різновиди.

Тема 64. Структура поширеного речення. Другорядні члени речення в двоскладному й односкладному реченні. Короткі відомості з історії вивчення другорядних членів речення. Принципи класифікації другорядних членів речення. Група підмета і присудка.

Тема 65. Другорядні члени речення та способи їх вираження. Означення. Узгоджені й неузгоджені означення. Вираження означень словосполученнями. Прикладка. Види прикладок і способи їх вираження.

Тема 66. Додаток. Прямий і непрямий додаток. Придієслівні й приіменні додатки. Додатки, виражені словосполученнями та інфінітивом.

Тема 67. Обставини. Типи обставин за значенням та способом їх вираження різними частинами мови та словосполученнями.

Тема 68. Порядок слів і актуальне членування речення.

Тема 69. Повні і неповні речення. Типи неповних речень. Функції неповних речень у монологічному і діалогічному мовленні.

Тема 70. Речення з однорідними головними та другорядними членами. Способи вираження однорідності. Речення з однорідними присудками. Узгодження присудка з однорідними підметами. Вживання узагальнювальних слів при однорідних членах речення.

Тема 71. Речення з відокремленими членами. Відокремлені другорядні члени речення. Дієприкметниковий і дієприслівниковий звороти. Питання про відокремлення додатків. Уточнення як постійно відокремлений член речення.

Тема 72. Речення з вставними словами. Типи вставних слів за значенням. Морфологічне вираження вставних слів. Вставні словосполучення. Питання про вставлені конструкції.

Тема 73. Звертання. Функції звертання в реченні. Форма його вираження та вживання.

Тема 74. Складне речення. Єдність і цілісність змісту та будови складного речення. Різноманітність структурних типів складних речень. Сурядність і підрядність у складному реченні. Перехідні випадки між сурядністю та підрядністю. Безсполучниковий зв'язок частин складного речення. Способи вираження відношень між частинами складного речення.

Тема 75. Складносурядне речення. Змістові та структурні особливості цих речень. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Приєднувальне вживання сурядних сполучників.

Тема 76. Складнопідрядне речення. Головне і підрядне речення, їх єдність. Граматичні засоби. Складнопідрядні речення з підрядними, що стосуються головного речення в цілому. Складнопідрядне речення із взаємопідрядними частинами. Типи підрядних речень. Складнопідрядні речення з сурядністю і послідовною підрядністю.

Тема 77. Безсполучникове складне речення.

Тема 78. Синтаксичні особливості цілого тексту. Взаємозв'язаність окремих речень у зв'язному тексті, створювані ними текстові єдності. Період.

Тема 79. Пряма і непряма мова. Відмінність прямої мови від непрямої. Невласне пряма мова та синтаксичні способи її вираження.

Тема 80. Основи сучасної української пунктуації. Пунктуація і синтаксична будова української мови. Пунктуація та інтонація. Розділові знаки. Огляд вживання розділових знаків у простому і складному реченнях.

2. Історія української літератури

Розділ 1. Історія української літератури (давня)

Тема 1. Перекладна література Київської Русі. Специфіка, джерела, основні жанри перекладної літератури.

Тема 2. Святе Письмо.

Тема 3. Літописання («Повість врем'яних літ». Галицько-Волинський, Київський літописи).

Тема 4. «Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона. Ораторсько-проповідницька проза. «Повчання» Володимира Мономаха як взірць дидактичного красномовства. Паломницька література («Життя і ходіння Данила, руської землі ігумена»). Житійна проза («Києво-Печерський патерик»).

Тема 5. «Слово о полку Ігоревім» (редакції твору, джерельна база, художня своєрідність, історія відкриття та видання тексту твору, дослідження пам'ятки, тема, ідея, жанрова специфіка, своєрідність композиції й образної системи).

Тема 6. Пам'ятки XIV – XVI ст. (Характерні ознаки естетики українського Ренесансу. Запровадження книгодрукування. Поява братських, протестантських та єзуїтських шкіл і їхня діяльність. Українська латиномовна та польськомовна поезія як ренесансне явище української культури. Творчість Юрія Дрогобича, Павла Русина з Кросна).

Тема 7. Література другої половини XVI – першої половини XVII ст. (Полемічно-публіцистична література. Творчість Г. Смотрицького, С. Зизанія, Х. Філалета, М. Смотрицького, З. Копистенського).

Тема 8. Творчість Івана Вишенського (Раннє бароко (к. XVI – 20-ті рр. XVII ст. та його елементи в полемічному письменстві; «Послання до єпископів»).

Тема 9. Віршування другої половини XVII ст. (творчий доробок Г.Смотрицького, А.Римші. Панегірична творчість М.Смотрицького і К.Саковича. Зріле бароко (30-ті рр. XVIII – 10-ті рр. XVIII ст.): Іоаникій Галятовський і його полемічна творчість, Михайло Андрелла, «Логос», «Оборона вірному кожному чоловікові». Ораторська проза. Іоаникій Галятовський, Кирило Транквіліон – Старовецький, Антоній Радивиловський, Лазар Баранович).

Тема 10. Шкільна драма – особливий вид української драматургії другої половини XVII ст. (Декламації і діалоги як перші і найпростіші форми драматичних творів. Памво Беринда «На різдво Ісуса Христа вірші». Інтермедії як форма драматургічної творчості й елемент української шкільної драми. Інтермедії до драми Якуба Гаватовича. Жанрові різновиди драматургічних творів: містерії, мораліте, міраклі, літературна драма, історична драма, житійна драма, вертепна драма. «Слово про збурення пекла» - містерія великоднього циклу. Житійна (агіографічна) драма: міраклі як драматургічні твори про святих. Драма «Олексій, чоловік божий». Історична драма «Милость Божа». Драми Митрофана Довгалевського. Інтермедії про Климка і Стецька, інтермедії до драм Митрофана Довгалевського, Г.Кониського та Якуба Гаватовича. Українська вертепна драма).

Тема 11. «Козацькі літописи» – самобутнє явище української історичної прози та історіографії (Г.Габ'янка, С.Величко, «Літопис Самовидця», «Історія Русів», історико-легендарна проза).

Тема 12. Ф.Прокопович як творець української історичної драми («Володимир»).

Тема 13. Сатира XVIII ст. (Творчість мандрівних дяків. Сатирично-гумористичні віршовані оповідання «Отець Негребецький», «Пекельний Марко», «Вірша про Кирика». Творчість Івана Некрашевича).

Тема 14. Лірика XVIII ст. (Лазар Баранович, збірка «Аполлонова лютня». Іван Величковський, збірки «Зегар цілий і полузегарек», «Молоко від вівці пастиру належне». Поезія Климентія Зіновієва. Творчість Івана Мазепи).

Тема 15. Творчість Григорія Савича Сковороди (Біографія та історія дослідження творчості Г.Сковороди. Збірка «Сад божественних пісень», «Разговор о премудрости», збірка «Басні Харківські». Філософська проза. Діалоги «Наркісс», «Алфавіт, або Буквар світу». Діалоги-притчі «Вдячний Еродій» та «Убогий Жайворонок»).

Розділ 2. Історія української літератури I половини XIX ст.

Тема 16. Нова українська література в суспільно-історичному контексті. «Енеїда» І. Котляревського та традиції бурлеску в новій українській літературі: стильова різноманітність літератури перших десятиріч XIX ст. («Енеїда» І. Котляревського, «Справжня добрість», «До Пархома» П. Гулака-Артемівського, «Конотопська відьма», «Салдацький патрет» Г. Квітки-

Основ'яненка; явище котляревщини в оцінці пострадянського літературознавства).

Тема 17. Література «сентиментальної провінції»: сентименталізм та просвітницький реалізм як ідеологічні та естетичні домінанти (І. Котляревський «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник», Г. Квітки-Основ'яненко «Маруся», «Козир-дівка», «Сердешна Оксана», «Щира любов»; «Щельменко-денщик»).

Тема 18. Еволюція жанру байки в руслі просвітницьких тенденцій (П. Гулак-Артемівський «Пан та собака», «Солопій та Хівря, або Горох при дорозі», «Дві пташки в клітці», «Лікар та здоров'я», Л. Боровиковський «Йолоп Клим», Є. Гребінка «Вовк та Огонь», «Ведмежий суд», «Зозуля та Снігир», «Сонце да Хмари», «Рожка да Хміль», «Школяр Денис», Л. Глібов «Вовк та Ягня», «Щука», «Співомовки» С. Руданського).

Тема 19. Україноцентрична проза М. Гоголя: преромантичні координати (повість «Тарас Бульба», збірка оповідань «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»).

Тема 20. Становлення, розвиток, естетичні засади романтизму в українській літературі I пол. XIX ст. Жанр балади в українському романтизмі («Твардовський», «Рибалка» П. Гулака-Артемівського, «Маруся», «Чарівниця», «Ледащо», Л. Боровиковського, «Пан Шульпіка» М. Костомарова, «Причинна», «Утоплена», «Тополя» Т. Шевченка, «Добуш» Ю. Федьковича; ідейно-тематичні течії українського романтизму).

Тема 21. Творчість поетів-романтиків 30-50 років XIX ст. («Руська трійця») школи українського романтизму, альманахи («Запорожская старина», «Русалка Дністрова»), поезія А. Метлинського («Степ», «Козак, гайдамак, чумак», «Розмова з покійниками», «Кладовище», «Смерть бандуриста», «Бандура»), В. Забіли («Не щербечи соловейко» «Гуде вітер вельми в полі», «Розлука», «Палій»), М. Петренка «Недоля», Т. Шевченка «Перебендя», Є. Гребінки «Човен»).

Тема 22. Романтичний історизм у прозі та драматургії (романи «Чайковський» Є. Гребінки, «Чорна рада» П. Куліша, п'єси «Сава Чалий», «Переяславська ніч» М. Костомарова).

Тема 23. Ранній (романтичний) період та період «трьох літ» у творчості Т. Шевченка (Основні віхи життя, періоди творчості Т. Шевченка, історія видання «Кобзаря» 1840 року: композиція, стильові засади, критична рецепція; поеми «Катерина», «Слепая», «Сова», «Єретик», «Наймичка», «Відьма», «Княжна»; характер інтерпретації української історії (поеми «Гайдамаки», «Великий льох», вірші «Розрита могила», «Чигирине, Чигирине»; громадянсько-політична поезія («Заповіт», поеми «Сон», «Кавказ», послання «І мертвим, і живим»; драма «Назар Стодоля»).

Тема 24. Поетична та прозова творчість Т. Шевченка періоду заслання й останніх років (цикл «В казематі», «Подражаніє 11 псалму», «Осія. Глава XIV», «Полякам», «Іржавець», «Сон (Гори мої високі)»; поеми «Марія», «Неофіти», «Юродивий»; російськомовні повісті «Художник», «Музыкант», «Близнецы», «Капитанша»; «Журнал»).

Тема 25. Постромантичний «синдром» (тематико-стильові доміанти творчості Ю. Федьковича: поема «Дезертир», повість «Три як рідні брати», оповідання «Люба-згуба», «Серце не навчити», «Сафат Зінич», «Штефан Славич»).

Тема 26. Проза Марка Вовчка в українському літературному дискурсі I пол. XIX ст. («Народні оповідання», повісті «Інститутка», «Три долі», «Павло Чернокрин»).

Тема 27. Романтично-реалістичні тенденції у творчості П. Куліша (громадська та художня діяльність, оповідання «Орися»).

Тема 28. Соціально-психологічна проза Анатолія Свидницького (роман «Люборацькі»).

Розділ 3. Історія української літератури II половини XIX ст.

Тема 29. Розвиток українського реалізму в літературі II пол. XIX ст., його напрями та методи. Творчість І.С. Нечуя-Левицького (комедія «На кожум'яках», повісті «Кайдашева сім'я», «Микола Джеря»; «Баба Параска та баба Палажка»).

Тема 30. Панас Мирний як автор реалістично-психологічної прози доби реалізму. Драматургічна спадщина Б. Грінченка, художньо-пізнавальна та виховна цінність його творів (Панас Мирний: «Голодна воля», «Лихий попутав», «П'яниця», «Лихі люди»; роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»: проблеми «пропащої сили», специфіка зображення жіночих і чоловічих образів, «Лимерівна», «Подоріжжя од Полтави до Гадячого»; тематичне та жанрове розмаїття, новаторство байок Б. Грінченка, своєрідність розкриття конфлікту в оповіданнях «Екзамен», «Дзвоник», «Непокірний», «Украла», «Олеся»; громадсько-політична лірика («Під хмарним небом», «Пісні та думи» («До праці», «Хлібороб», «Весняні сонети», «Наша доля»)); специфіка конфлікту в драмах «Степовий гість», «Брат на брата», «На громадській роботі» Б. Грінченка).

Тема 31. Літературно-публіцистична творчість П. Грабовського (життєвий і творчий шлях митця; лірика («Робітникові», «Швачка», «Трудівниця», «З життя», «До матері», «Справжні герої», «Уперед», «Надія», цикл «До Н.К.С.», «До українців», «Далеко», «До України», «Україна приснилась мені», поема «Текінка», поема «Бурятка», вірш «До Б. С-го», цикл «Веснянки» (збірка «З півночі»); своєрідність перекладів та переспівів П. Грабовського (зб. «З чужого поля»: з Н. Некрасова «Пророк», з О. Пушкіна «Лист на Сибір», з Г. Гейне «Ткачі»).

Тема 32. Ідейний зміст творчості Івана Манжури та особливості його поетичного стилю («Декому», «Сум», «До музи», «До Дніпра», «Мати»; своєрідність зображення героїчних образів у поемах «Трьомсин-богатир», «Іван Голик»).

Тема 33. Тематичне розмаїття поезії Я. Щоголева (збірки «Ворскло» («Хата», «Пожежа», «Ткач») та «Слобожанщина» («Братерство», «Сподівання», «Похорони», «Чередничка», «Остання січа»); оспівування героїко-історичного минулого запорізьких козаків та уславлення жіночої краси, почуття материнства в поезії («Поминки», «Воля», «Орел», «Січа», «Запорожець», «В

степу», «Остання Січа», «Запорожець над конем», «Запорозький марш», «Хортиці», «Черевички», «Добридень», «Горішки», «Пісня», «Плац», «Баю-баю», «Серденько», «Не чує», «Чом не дали долі», «Над потоком», «Рута»).

Тема 34. Традиції та новаторство драматургії М. Кропивницького («Доки сонце зійде, роза очі виїсть», «Глитай, або ж Павук», «Дай серцю волю, заведе в неволю»).

Тема 35. Розвиток українського театру корифеїв. Театральна діяльність М. Старицького. («Не судилось», «За двома зайцями», «Ой, не ходи, Грицю...», «У темряві», «Талан»).

Тема 36. Світогляд драматурга І. Карпенка-Карого («Хазяїн», «Сто тисяч», «Мартин Боруля», «Сава Чалий», «Безталанна»).

Тема 37. Поезія І. Франка (життєвий і творчий шлях поета, ідейно-тематичний зміст збірки «З вершин і низин»; «Гімн», цикл «Веснянки»; особливості жанру сонета в поетичній творчості І. Франка («Тюремні сонети», «Вольні сонети»; принцип автології та металогії в сонетах («Вже ніч (VII)», «Встаєм раненько (XI)», «Ввійшла фігура (XXII)», «Сиджу в тюрмі, мов в засідці стрілець (IV)», «В тих днях, коли неначе риба в сіті (XVI)»); мотиви та образи лірики І. Франка («Excelsior!»); образ ліричного героя, особливості жанру поезій збірки «Зів'яле листя»).

Тема 38. Філософські поеми І. Франка, їх тематика, проблематика і жанрова різноманітність (особливості композиції, функція символів у поемі «Іван Вишенський»; сюжетно-композиційні особливості, проблематика, функція біблійного сюжету, специфіка конфлікту, актуальність проблематики в поемі «Мойсей»).

Тема 39. Драматургія І. Франка (соціально-психологічна драма «Украдене щастя»: проблематика, особливості жанру, специфіка конфлікту, трансформація фольклорних джерел, філософське трактування мотиву «украденого щастя»; Літературно-критична діяльність І. Франка: основні положення статей «Із секретів поетичної творчості», «Література, її завдання і найважливіші ціхи»).

Розділ 4. Історія української літератури кінця XIX - початку XX ст.

Тема 40. Криза реалізму, зародження модернізму. Своєрідні риси української поезії к. XIX – поч. XX ст. (загальна характеристика модернізму; символізм, імпресіонізм як течії модернізму; модерна драматургія В. Винниченка, Лесі Українки, діяльність «Молодої музи» (лірика В. Пачовського та П. Карманського) та «Української хати»; «маніфест модернізму» М. Вороного, «Іванові Франкові», «Серце музики», «Звір», «Старе місто», «Євшан-зілля»).

Тема 41. Специфіка драматургії та стильові ознаки лірики Лесі Українки. («Одержима», «На полі крові», «Кассандра», «Камінний господар», «Лісова пісня», «Бояриня», «В катакомбах», «Віла-посестра»; збірка «На крилах пісень», інтертекстуальність творчості Лесі Українки («Забута тінь»); концепція новоромантизму; вірші, пов'язані з С. Мержинським, цикл «Мелодії»; критична спадщина (стаття «Малорусские писатели на Буковине»).

Тема 42. Символізм поезії О.Олеся («З журбою радість обнялась» «Чари ночі», «Айстри», драматичний етюд «По дорозі в казку»; «О слово рідне! Орле скутий!» «Живи, Україно, живи для краси», «Воля! Воля? Сниться, може?..», «Для всіх ти мертва і смішна...»).

Тема 43. Поезія Б. Лепкого та В. Самійленка («І в мене був мій рідний край», «Журавлі» Б. Лепкого, «Патріота-Іван», «На печі», «Дума-цяця» «Eldorado» В. Самійленка).

Тема 44. Специфіка прози М. Коцюбинського (імпресіонізм, пленерність зображення, композиція творів, засоби психологічного зображення образів, ліризація оповіді («На камені», «Лялечка», «Подарунок на іменини», «Сміх», «На острові», «В дорозі», «Persona grata», «Intermezzo», «Що записано в книгу життя», «Сон», «Хвала життю»), зіткнення полярних оцінок у свідомості одного персонажа («Цвіт яблуні»); мотиви й образи повісті «Тіні забутих предків»).

Тема 45. Специфіка прози В. Стефаника (своєрідність композиції, біла і чорна фарба в новелах «Виводили з села», «Новина», «Стратився»; емоційне та ідейне навантаження образів-символів у малій прозі («Дорога», «Моє слово», «Кленові листки», «Катруся», «Камінний хрест» «Сама-саміська», «Похорон», «Діточа пригода»); проблематика новел «Марія», «Сини»; експресіоністичні тенденції).

Тема 46. Своєрідні ознаки прози О. Кобилянської («У неділю рано зілля копала», «Меланхолійний вальс», «Impromptu phantasie», «Людина», «Царівна», «Земля», «Природа», «Юда», «Думи старика», «Рожі», «Битва», «Жебрачка», «Аристократка», «Лист засудженого на смерть вояка до своєї жінки»).

Тема 47. Особливості малої прози О. Маковея, Марка Черемшини та С. Васильченка («Нові часи», «Стара мадярка», «Поза правом», «Туга», «Товариство для взаємного величання», «Братання», «Новітній плуг», «Вічна пам'ять», «На суді», «Як Шевченко шукав роботи», «Казка про Невдоволеного Русина»; поєднання експресіонізму й імпресіонізму в збірці «Кроваве поле» О. Маковея; «Волошки», «Осінній ескіз», «Вечеря» «Мужича арифметика», «Циганка», «Доц», «Божественна Галя», «Басурмен» С. Васильченка; «Чічка», цикл «Село за війни» Марка Черемшини. Символіка назви збірки «Карби»).

Тема 48. Засоби психологізму в прозі Т. Бордуляка, М. Яцківа, Л. Мартовича («За межу», «Стрибожий дарунок», «Віднайдений рукопис про Руський край» Л. Мартовича, «Дай, Боже, здоровля корові», «Бузьки», «Ось куди ми підемо, небого», «Жебрачка» Т. Бордуляка, «Гермес Праксителя», «Душі кланяються», «Шкапа», «В казармі», «Повернення», «Дитяча груди у скрипці» М. Яцківа).

Розділ 5. Історія української літератури ХХ ст

Тема 49. Творчість В. Винниченка («мала» проза: «Федько-халамидник», «Студент», «Кумедія з Костем», «Раб краси», «Краса і сила», «Віють вітри, віють буйні...»; романи «Записки Кирпатого Мефістофеля», «Лепрозорій», «Слово за тобою, Сталіне!»): новаторство проблематики, новий тип героя, концепція «чесності з собою» та її еволюція до концепції конкордизму та

колектократії; роман-утопія – антиутопія – пантопія «Сонячна машина»; драматургія: «Брехня», «Гріх», «Чорна Пантера і Білий Медвідь»: модерністичні засади, тип жінки).

Тема 50. Творчість П. Тичини (збірка «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав», «Скорбна мати», поеми «Золотий гомін», «Похорон друга», поезія «Я утверждаюсь»).

Тема 51. Неокласики як творці елітної літератури (естетичні засади творчості неокласиків; поезії М. Зерова «Kosmos», «Діва», «Скорпіон», «Близнята», «Водник», «То був щасливий десятилітній сон», концепція Києва в поезіях «Київ навесні ввечері», «Київ. Традиція», «Київ з лівого берега»; «Поетові», «Лебеді», «По клітці кованій» М. Драй-Хмари: мотиви, образи, особливості стилю, концепція поета; «Я світ увесь сприймаю оком», «Під блакиттю весняною», «Я полюбив тебе на п'яту», «Ласкавий серпень», «Я славлю злотокоосу осінь», «Перед грозою»: світ природи і засоби його зображення; «Поділ», «Чудо», «Чернігів», «На Хортиці», «Касянець»: тема історичної пам'яті; «Маленькій Оксані», «Лист до Оксани»: концепція родини; поезії П. Филиповича «Вмовляє ніч вогні біляві», «Це призначив тоскний невблаганний»).

Тема 52. М. Хвильовий: громадський діяч і письменник – уособлення духовних суперечностей доби (літературна боротьба 20-х років ХХ ст.: літературні організації, їх програми й художня діяльність; літературна дискусія, роль М. Хвильового в її розгорненні; вплив більшовицької ідеології на літературу; мотив матеревбивства в новелах М. Хвильового «Я (романтика)», «Мати»; повісті «Іван Іванович», «Санаторійна зона»).

Тема 53. Творчість В. Підмогильного, Г. Косинки (романи «Невеличка драма», «Місто», оповідання «Гайдамака», «Добрий бог», «Військовий літун», повість «Третя революція» В. Підмогильного; новелістика Г. Косинки («На “золотих богів”», «За земельку», «На буряках», «Політика»): імпресіоністичні елементи, мотив дисгармонії світу).

Тема 54. Розвиток історичної драматургії («Народний Малахій», «Патетична соната», «Мина Мазайло», «Маклена Граса» М. Куліша; «Алмазне жорно», «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий» І. Кочерги; «Соло на флейті» І. Микитенка).

Тема 55. «Розстріляне відродження»: (поезії «Сідало сонце», «Впало-ставай до стінки», «Косивши дядько на узліссі жито», «Вже одспівали по дорогах гарби», «І ось лежу – родючий гній», поема «Галілей» Є. Плужника).

Тема 56. Творчість М. Рильського: від неокласики до декларативного утвердження парадигм соцреалізму (пейзажна лірика 20-х років: «На білу гречку впали роси...», «Яблука дозріли...», «Вже червоніють помідори...»; ідеал краси та його втілення у збірці «Троянди й виноград»; образ України в оді «Слово про рідну матір»).

Тема 57. Юрій Яновський: від сюрреалізму і романтизму до соцреалізму (новела «Поворот»: риси сюрреалізму; роман «Чотири шаблі»: поетика назви твору, особливості композиції, образна система роману; одеський кінороман «Майстер корабля»; роман «Жива вода» і його драматична історія).

Тема 58. М. Бажан – поет від футуризму, сатирико-філософських поем до творів про вождів (сатиричні й філософські поеми 20-х – поч. 30-х рр. «Будівлі», «Гофманова ніч», «Смерть Гамлета»; мотив надії, система опозиції в «Чотирьох оповіданнях про надію»; цикл поезій «Нічні концерти»: образ митця, інтермедіальність).

Тема 59. Драма двоїстості душі В. Сосюри (твори 20 – 30-х років: «Два Володьки», «Дніпрельстан», «Відповідь», «Нальотчиця», вступ до поеми «Мазепа»; образ України («Любіть Україну»); інтимна лірика («Так ніхто не кохав», «Тебе любив, як вітер небо», «Марія (Зеленіють жита і любов одцвіта...)»), «Коли потяг удаль загуркоче»; інтерпретація образу Каїна в однойменній поемі; «Третя рота»).

Тема 60. «Україна в огні» О. Довженка – «велика правда про війну» і гірка правда про державно-національну політику в СРСР (новели «Воля до життя», «На колючому дроті», «Незабутнє», «Мати», «Тризна»; образ України в кіноповідях «Україна в огні», «Повість полум'яних літ»; автобіографічна повість «Зачарована Десна»).

Тема 61. Спроби протистояння соцреалістичному диктату (поезії Не будуй, мій віку, тюрем за ґратами», «Реквієм», «Що твої літа», «Знов лягли дороги», «А ти все та ж, як мати у надії», «Я з тих країв, де в сині оболоні...», «Я з тих країв, де в полум'ї зорі...», «Я з тих країв, де вересневі ночі...», «Я з тих країв, де за Дніпром кургани...», «Привіт тобі, обухівська дорого...», «Пам'ятаєш», «Тінь», «Світанок», «Ти приходиш до мене...», «У камені, в колії добрій...», «Спогад», «Пісня про рушник» А. Малишка; триптих О. Гончара про кохання («Модри Камень», «За мить щастя», «Плацдарм»); тема війни у романах «Прапорonoсці», «Людина і зброя», «Циклон», «Щоденнику» Олесея Гончара; роман «Собор» і полеміка навколо нього; роман «Тронка» Олесея Гончара; романи «Диво», «Південний комфорт», «Гола душа», «Брухт», повість «Покорчене озеро» П. Загребельного; поезії «У дитячому серці жила Україна», «Я син простого лісоруба», «Там, де Лючка круто в'ється...», «У тіні верб на оболоні», «Сковорода», «Марія Заньковецька», «Іван Франко», «Мати», «Якби я втратив очі, Україно...», «О рідне слово, що без тебе я...», «Ти зрікся мови рідної...», «Любов моя», «Коли умер кривавий Торквемада», «Жест Нерона» Д. Павличка.

Тема 62. Концепція світу у поезії шістдесятників (поезії «Можна», «Люди - прекрасні», «Світ який – мереживо казкове», «Ти знаєш, що ти – людина...», «Перший», «Піч», «Дід умер», «Баба Онися», «Україні», «Скільки в тебе очей», «Матері», «Скільки б не судилося страждати», «Лебеді материнства», «Казка про Дурила» В. Симоненка; «Червоною задуманою лінією», «Сама собою річка ця тече», «Ластівка біля вікна», «Привіт тобі, ріко моєї долі», «Останній міст проплив у далині» («Український прелюд»), «Київ», «Що робить сонце уночі», «Ні! Цей народ із крові і землі» М. Вінграновського; поезія Ліни Костенко «Осінній день...», «Очима ти сказав мені: люблю...», «Умирають майстри», «Світлий сонет», «Пастораль ХХ ст.», «Мій перший вірш, написаний в окопі...»; тема історичної пам'яті в драматичній поемі «Дума про братів незаровських»; образ Марусі Чурай в однойменному віршованому романі;

інтерпретація теми поразки в романі у віршах «Берестечко» Л. Костенко; поема-феєрія «Ніж у сонці», «Балада про соняшник», «Не будьте самовбивцями», «Протуберанці серця», «Сонячний етюд», «Балади буднів», «Крила», поеми «Чорнобильська мадонна», «Смерть Шевченка» І. Драча.

Тема 63. Проза шістдесятників. Психологізм прози Гр. Тютюнника («Дивак», «Оддавали Катрю», «Смерть кавалера», «Три зозулі з поклоном», «Три плачі над Степаном», «Климко», «Вогник далеко в степу»).

Тема 64. Дух протесту проти системи тоталітаризму в літературі й критиці (цикли «Гратовані сонети» І. Світличного, поезії «Гойдається вечора зламана віть», «Сто дзеркал спрямовано на мене», «Світання, мов яйця пташині», «І що кигиче в мертвій цій пустелі...», «Сто років як сконала Січ», «Отак живу: як мавпа серед мавп», «Як добре те, що смерті не боюсь я...» В. Стуса: мотиви самоти, трагізму боротьби за національну ідею, минулого і сучасного України, волі-неволі, смерті; цикл поезій «За ґратами» М. Руденка: засоби вираження мотиву неволі).

Тема 65. Пошуки шляхів оновлення іманентної сутності літератури, відхід ряду письменників від соцреалістичних канонів (мотиви екзистенціалізму в книзі «Стежка в траві», екзистенційне й барокове в повісті «Жінка-змія» Вал. Шевчука; тема Чорнобиля в українській літературі 80-х років ХХ ст. (поема «Вибух», повість «Жінка у зоні» С. Йовенко, поеми «Чорнобильська Мадонна» І. Драча, «Сім» Б. Олійника, романи «Марія з полином у кінці століття» В. Яворівського, «Чорнобиль» В. Щербака); феміністичні мотиви в «Казці про калинову сопілку» О. Забужко).

ІІІ ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни «Сучасна українська мова»

Основна

1. Авксеньтєв Л.Г. Сучасна українська мова: Фразеологія. - Харків: Вища шк., 1983.-137 с.
2. Бабич Н.О. Практична стилістика і культура української мови. - Львів: Світ, 2003.
3. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови: Морфологія. - К.: Либідь, 1993. - 336 с.
4. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. - К.: Пульсари, 2004. - 398 с.
5. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – К.: Вища школа, 1972. - 402 с.
6. Загнітко А.П. Теоретична граматики української мови. Морфологія. – Донецьк, 1996.-436 с.
7. Загнітко А.П. Теоретична граматики української мови. Синтаксис. - Донецьк, 2001.- 662 с.
8. Плющ М.Я. Граматика української мови. Частина 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К., 2005.
9. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання. - К.: Вища школа, 1994. - 670 с.

10. Словотвір сучасної української літературної мови / Відп. ред. М.А.Жовтобрюх. - К.: Наукова думка, 1979. - 406 с.
11. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика / За заг. ред. І. К.Білодіда. - К.: Наукова думка, 1969. - 436 с.
12. Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія / За заг. ред. І. К.Білодіда. - К.: Наукова думка, 1973. - 436 с.
13. Сучасна українська літературна мова: Морфологія / За заг. ред. І.К.Білодіда. - К.: Наукова думка, 1969. – С.456.
14. Сучасна українська літературна мова: Стилїстика / За заг. ред. І.К.Білодіда. - К.: Наукова думка, 1973.
15. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І.К.Білодіда. - К.: Наукова думка, 1972. -516с.
16. Сучасна українська літературна мова / За ред. А.П.Грищенко. - К.: Вища шк., 1997.

Додаткова

1. Бевзенко С. П. Українська діалектологія. - К.: Вища школа, 1980. - 246 с.
2. Козачук Г. О., Шкуратяна Н. Г. Практичний курс української мови: Посібник. – К.: Вища школа, 1994.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. – К.: ВЦ «Академія», 2000.
4. Плющ М. Я. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: Навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015.
5. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник. – К.: Либідь, 1993.
6. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія.-К.: Вища школа, 1981.- 183 с.
7. Українська мова: Енциклопедія. - К.: Укр. енцикл., 2004. –752с.
8. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К.: ВЦ «Академія», 2004.
9. Ющук І. П. Українська мова. – К.: Либідь, 2003.

До навчальної дисципліни «Історія української літератури»

Основна

1. Антологія української поезії: В 6 т. – К.: Дніпро, 1984. – 454 с.
2. Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем. – К.: Смолоскип, 1998. – 314 с.
3. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (Від видання Г.Квітки до прози “Основи”) // Від давнини до сучасності: У 2-х т. – К., 1960. – Т.1.
4. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. – К., 1997.
5. Возняк М. Історія української літератури: у двох книгах: Навч. вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн. 1- 2.
6. Волинський П. Український романтизм у зв'язку з розвитком романтизму в слов'янських літературах // Волинський П. З творчого доробку. – К., 1973.

7. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Загальне літературознавство: Навчальний посібник для вузів. – Рівне, 1997.
8. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини ХІХ – поч. ХХ ст. – Львів, 2000. – 207 с.
9. Гончар О. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри та стилі. – К., 1989.
10. Грицай М. Українська драматургія ХУІІ – ХУІІІ ст. – К., 1974. – с. 157 – 187.
11. Грицай М., Бойко В., Дунаєвська Л. Українська народнопоетична творчість. – К.: ВШ, 1983. – 360с.
12. Грицай М., Микитась К., Шолом Ф. Давня українська література. – К.: Рад. шк., 1978. – 415 с.
13. Грушевський М. Історія української літератури. – К., 1993. – Т.1. – С. 53 – 59.
14. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.М.Сулима. – К.: Рад. шк., 1991. – 576 с.
15. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1981.
16. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: “Femina”, 1995.
17. Історія української літератури ХХ ст.: У 2-х кн. – К., 1993, 1994.
18. Історія української літератури (перша половина ХІХ століття) / За ред. І.П.Скрипника. – К., 1980.
19. Історія української літератури ХІХ століття: У 3-х кн. / За ред. М.Яценка. – К., 1995- 1997.
20. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. – К., 1996. – Кн.2; 1997. – Кн. 3.
21. Історія української літератури ХХ ст. Книга друга. Частина друга (1960 – 1990-ті роки). – К., 1995.
22. Історія української літератури ХХ ст. Книга друга. Частина перша (1940-ві – 1950-ті роки). За редакцією чл.-кор. НАН України В.Г.Дончика. – К., 1994.
23. Історія української літератури: перші десятиріччя ХІХ століття / За ред. П.П.Хропка. – К., 1992.
24. Історія української літератури: У 2 т. – К.: Наук. думка, 1987. – Т. 1. – 630 с.
25. Історія української літератури: У 2-х т. Дожовтнева література. – К., 1987. – Т.1.
26. Історія української літератури: У 8 т. – К.: Наук. думка, 1967. – Т. 1- 2.
27. Історія української літератури: У 8-ми т. – К., 1967. – Т.3; 1969. – Т.4. – Кн.1 і 2.
28. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3-х кн. – Кн. 1. – К., 1996.
29. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ ст.: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392с.
30. Калениченко Н. Українська література другої половини ХІХ ст. Напрями. Течії. – К., 1977.

31. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму (Проблема національного й інтернаціонального). – К., 1983.
32. Коновець О. Просвітницький рух в Україні (XIX – перша третина XX ст.) – К., 1992.
33. Кононенко П. Українська література: Проблеми розвитку. – К., 1994.
34. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [за ред. А. Волкова, О. Бойченка, І. Зварича, Б. Іванова, П. Рихла]. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
35. Лесин В., Пулинець О. Словник літературознавчих термінів. – К.: Радянська школа, 1971. – 488 с.
36. Літературознавча енциклопедія: у двох томах. / [авт.-уклад. Ю.І. Ковалів]. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – Т. 1. – 608 с., – Т. 2. – 624 с.
37. Літературознавчий словник-довідник / [Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та інші]. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
38. Полек В. Т. Історія української літератури Х-ХУІ століть: Навч. посібник. – К.: Вища школа. 1994. – 144 с.
39. Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ століття. – К., 1986.
40. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття: У 4-х книгах. / Упор. В. Ярошенко. – К.: Рось, 1993 - 1994. – 687с.
41. Хропко П. Становлення нової української літератури. – К., 1988.
42. Хропко П. Драматургія першої половини ХІХ століття. – К., 1972.
43. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. – Тернопіль, 1994.

Додаткова

1. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза. – К., 1994.
2. Грабович Г. У пошуках великої літератури. – К., 1993.
3. Гречанюк С. На тлі ХХ століття. – К., 1990.
4. Гроно нездоланих співців: Літературні портрети українських письменників ХХ століття, твори яких увійшли до оновлених шкільних програм. – К.: Рад. письменник, 1997. – С. 34-50.
5. Давидюк В. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). – Луцьк. – ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 436с.
6. Діалектика художнього пошуку. – К., 1985.
7. Дорошкевич О. Реалізм і народність української літератури ХІХ ст. – К., 1986.
8. Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці: У 2-х т. – К., 1970.
9. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1992.
10. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: У 2-х т. – К., 1990. – Т.2.
11. Жулинський М. Із забуття – у безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. – К., 1990.
12. Івашків В. Українська романтична драма 30-80-х років ХІХ ст. – К., 1990.

13. Іларіон Митрополит. Дохристиянські вірування українського народу. – Вінніпег, 1981. – 424 с.
14. Ільєнко І. У жорнах репресій. – К., 1995.
15. Мовчан Р. Українська проза ХХ століття в іменах. – К., 1997.
16. Насенко М.К. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. – К., 1997.
17. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1981.
18. Наливайко Д. Спільність і своєрідність. Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К., 1988.
19. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1999.
20. Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.
21. Письменники Радянської України. 20-30 роки: нариси творчості. – К., 1989.
22. Приходько І. Українські класики без фальсифікації. – Х.: Світ дитинства, 1997.
23. Салига Т. Імператив. – Львів, 1997.
24. Сверстюк Є. На святі надій – К., 1999.
25. Скирда Л. Сучасна українська поезія. – К., 1990.
26. Соловей Е. Українська філософська лірика. – К.: Універс, 1998. – 368с.
27. Сулима В. Біблія і українська література. – К.: Освіта, 1888. – 399с.
28. Стрельбицький М. Проза монументального історизму. – К., 1988.
29. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998.
30. Українське народознавство /За ред. С.П. Павлюка. – Л.: ВЦ „Фенікс”, 1994. – 608с.
31. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К., 1992.
32. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література ХІІІ – ХVІІІ ст. – Кіровоград, 1994.
33. Шерех Ю. Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеологія: У 3 т. – Харків, 1998.
34. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ століття. – К., 1979.

IV СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **44** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання правильної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої

вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і колонок;

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання правильної відповіді	38
2	Питання на встановлення відповідності	6
	Усього	44

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами навчальної дисципліни «Сучасна українська мова»	22
2	За темами навчальної дисципліни «Історія української літератури»	22
	Усього	44

У КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за правильну відповідь, мінімального значення (0 балів) – за неправильну відповідь.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведено у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання правильної відповіді	2	$38 \cdot 2 = 76$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$6 \cdot 4 = 24$
		1/4 – за кожну правильно встановлену відповідність	
	Усього		100